

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20C/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619200648
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Marcián
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5619200648.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudcom JUDr. Danielom Marciánom v spore žalobcu C.. U. N., nar. XX. X. XXXX, s trvalým pobytom F. XXX/X, G. U. zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., so sídlom Školská 257, Veľký Slavkov, IČO: 36858935 proti žalovanej C. U., nar. X. X. XXXX, s trvalým pobytom X. XXXX/XX, G. U., zastúpenej JUDr. Dušanom Jančim, advokátom, so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, o zaplatenie 25.000 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaná m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške tejto náhrady rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu na tunajší súd 4. 3. 2019 sa žalobca domáhal rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 25.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 9. 3. 2018 do zaplatenia. Tento žalobný návrh odôvodnil tým, že žalovaná bola vlastníčkou trojizbového bytu nachádzajúceho na R. G. U., H.. Y.. R.. F., X. V. Y. F.. Č.. XXXX/X, O. X. P., Č.. V. XX. Žalobca žil so žalovanou v spoločnej domácnosti od roku 2004, aj keď k trvalému pobytu na adrese O. Y.. R.. F. XXXX/X, G. U. sa prihlásil až v roku 2010, kedy začali so žalovanou uvažovať o kúpe rodinného domu, resp. o rekonštrukcii predmetného bytu. Žalobca sa nakoniec dohodol so žalovanou na rekonštrukcii uvedeného bytu, ktorý bol vo vlastníctve žalovanej. Tento byt užívali strany sporu ako druh a družka, pričom medzi nimi neexistoval nájomný vzťah. Keďže žalovaná nedisponovala žiadnymi finančnými prostriedkami, rozhodli sa strany sporu požičať si finančné prostriedky potrebné na rekonštrukciu bytu v banke. Žalovaná ako dlžníka a žalobca ako spoludlžníka uzatvorili zmluvu o úvere vo výške 13.300 eur a na základe ich ústnej dohody (po získaní úveru) žalovaná 20. 5. 2010 poukázala na účet žalobcu sumu 3.230 eur. Zvyšok finančných prostriedkov ponechala žalovaná v hotovosti doma v obálke, nakoľko rekonštrukcia bytu bola vykonávaná svojpomocne a obaja účastníci použili tieto finančné prostriedky na nákup materiálu a úhradu prác súvisiacich s rekonštrukciou v hotovosti. Splácanie úveru bolo hradené z účtu žalovanej ako dlžníka, ale žalobca jej mesačne posielal dlžnú čiastku na účet. Spočiatku však peniaze na mesačnú splátku poskytoval žalobca žalovanej v hotovosti. Zvyšok úveru bol vyplatený platbou. V čase vykonávania rekonštrukcie žalobca disponoval na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX sumou 9.030,77 eur, pričom tieto peniaze získal zo spotrebného úveru vo výške 6.700 eur. Počas spolužitia strán sporu predstavoval príjem žalobcu sumu (zhruba) 1.600 eur a príjem žalovanej sumu (zhruba) 450 eur. Po celý čas žalobca finančne kryl náklady spojené s výchovou nezaopatrených detí, svoje náklady, ale aj náklady dennej potreby domácnosti (stravu, oblečenie, školné nezaopatrených detí, zdravotné problémy žalovanej, dovolenky a autá, ktoré využívala celá domácnosť.) Samotná rekonštrukcia bola urobená svojpomocne a za pomoci priateľov žalobcu, ktorí mali oprávnenie vykonávať stavebné a inžinierske práce. Niektoré položky boli pritom hradené z účtu žalobcu a niektoré v hotovosti z práve získaného

úveru, ktorej suma bola asi 10.000 eur. Žalobca so žalovanou uzatvorili dohodu o nakladaní s finančnými prostriedkami, ktorá sa týkala najmä splácania úveru použitého na rekonštrukciu a zabezpečenie chodu domácnosti. V zmysle tejto dohody mala žalovaná splácať žalobcovi peniaze za splatenie úveru (13.300 eur bez úrokov) v mesačných splátkach. V prípade, že by spolužitie strán sporu skončilo, žalovaná mala vrátiť aj peniaze, ktoré žalobca vyplatil mimo úver (12.000 eur). Celkové náklady rekonštrukcie teda boli 25.300 eur. Súčasťou dohody bolo tiež dojednanie, že v prípade ukončenia ich partnerského vzťahu žalovaná ako majiteľka bytu, tento byt predá, aby mohla žalobcovi vyplatiť sumu 25.000 eur (ako náhradu za náklady rekonštrukcie.) Koncom roka 2017 žalobca so žalovanou ukončili spolužitie a v januári 2018 žalobca opustil spoločnú domácnosť. Následne 8. 3. 2018 žalovaná predala byt. Napriek dohode strán sporu žalovaná nevrátila žalobcovi investované peniaze do jej majetku. Listom z 5. 6. 2018 vyzval žalobca žalovanú na vrátenie investovaných prostriedkov, avšak žalovaná mu listom z 10. 7. 2018 odpovedala, že neuznáva túto pohľadávku. Čo sa týka výšky uplatneného nároku, predmetný byt mal v roku 2010 hodnotu (zhruba) 39.000 eur a žalovaná ho predala v marci 2018 za 75.000 eur. Rozdiel v cene medzi prerobeným a neprerobeným bytom predstavuje sumu žalobcom uplatneného nároku (25.000 eur), čo súčasne predstavuje sumu bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo v dôsledku investície do bytu žalovanej zo strany žalobcu, keďže neprerobený byt mal pred rekonštrukciou hodnotu 39.000 eur a prerobený byt predala žalovaná za 75.000 eur. To znamená, že rozdiel v cene je spôsobený v dôsledku investície a bezdôvodné obohatenie predstavuje sumu 36.000 eur. Napriek tomu si žalobca (vzhľadom na predchádzajúce dohody so žalovanou) uplatnil nárok iba na 25.000 eur. V závere žaloby poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 17. 2. 2016, sp.zn.: I. ÚS 548/2015, podľa ktorého v prípade hodnôt vynaložených na cudziu nehnuteľnosť je pohľadávkou z bezdôvodného obohatenia nie hodnota vynaložených prostriedkov, ale rozdiel medzi hodnotou nehnuteľnosti pred adaptáciou a po nej, pretože podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí byť vydané všetko, čo bolo nesprávne získané (s odkazom na rozhodnutie zverejnené pod č. 26/1975 Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.) Ak účelom vynaloženia týchto nákladov bolo spoluúžívanie rodinného domu, ktoré sa skončilo predajom tretej osoby, lehoty na vrátenie tohto plnenia sa odvíjajú nie od jeho poskytnutia, ale od vzniku zodpovednostného vzťahu a bezdôvodného obohatenia, t.j. od času, keď právny dôvod dodatočne odpadol. Na určenie začiatku plynutia premičacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, tak nebol rozhodujúci okamih zhodnotenia predmetnej nehnuteľnosti, ale deň, keď sťažovateľke bolo znemožnené predmetný rodinný dom užívať.

2. Vo vyjadrení k žalobe doručenej na tunajší súd 11. 4. 2019 žalovaná namietla, že v žalobe nie je špecifikované, z akého zákonného dôvodu považuje žalobca sumu 25.000 eur za neoprávnený majetkový prospech žalovanej. Preto sa žalovaná následne vyjadrovala až k piatim možným formám bezdôvodného obohatenia, pričom sa snažila preukázať, že ani jeden z týchto dôvodov neprichádza do úvahy. Išlo o skutkové prípady bezdôvodného obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, plnením z právneho dôvodu, ktorý tu síce spočiatku existoval, ale dodatočne odpadol a majetkového prospechu z nestatočných zdrojov. Vzhľadom na ďalej uvedené právne posúdenie (tunajšieho súdu), ktoré vychádza zo záveru, že žalobca v rámci žaloby podľa obsahu právne posúdil svoje skutkové tvrdenia a odôvodnil žalobou uplatnený nárok bezdôvodným obohatením získaným z právneho dôvodu, ktorý tu spočiatku existoval, ale dodatočne odpadol, súd (z dôvodu hospodárnosti) uvádza (v tomto odseku) už iba právnu argumentáciu žalovaného pre prípad, že si žalobca uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že ide o plnenie z právneho dôvodu, ktorý spočiatku existoval, ale dodatočne odpadol. V rámci tejto časti vyjadrenia k žalobe žalovaná uviedla, že so žalobcom žila v spoločnej domácnosti od roku 2004 do roku 2018 ako druh a družka, čiže spolu trvalo žili a spoločne uhrádzali náklady na svoje potreby. Rekonštrukcia bytu sa hradila zo spoločného spotrebného úveru z banky zabezpečeného nehnuteľnosťou vo vlastníctve žalovanej. Žalovaná ďalej poukázala na to, že žalobca tvrdil, že na ďalšie investície do domácnosti si vzal spotrebný úver v sume 6.500 eur. Žalovaná súhlasila s tvrdením žalobcu, že sa vzájomne dohodli na uzatvorení zmluvy o splátkovom úvere, kde vystupovali obidvaja ako dlžníci a že účelom tohto úveru bolo vybudovanie spoločnej domácnosti, z čoho podľa nej vyplýva, že žalobca od počiatku vedel, že tieto finančné prostriedky sa investujú do domácnosti v cudzej nehnuteľnosti s vedomím vlastníčky nehnuteľnosti a na základe ich vzájomnej dohody. Žalovaná však už poprela, že by v tomto čase uzatvorili dohodu, na základe ktorej by sa žalovaná zaviazala takto investované peňažné prostriedky a peňažné prostriedky súvisiace so splátkovým úverom (úroky a poplatky) žalobcovi vrátiť (v prípade rozpadu partnerského vzťahu.) Aj žalobca po rekonštrukciu bytu užíval dlhé roky nové bytové jadro, aj ním zakúpené sociálne zariadenia a obkladačky a chodil po nových plávajúcich podlahách, používal zariadenia a varilo sa aj pre neho a pod. Pre prípad, že by súd vyhodnotil, že zánik spoločnej domácnosti

je dodatočným odpadnutím dôvodu na prijatie majetkového prospechu všetkých členov domácnosti, a preto je potrebné pristúpiť k vydaniu bezdôvodného obohatenia, musela by žalovaná trvať na tom, aby sa aj zo strany žalobcu vydalo všetko, čo on nadobudol bezdôvodným obohatením počas trvania spoločnej domácnosti (vo forme peňažnej náhrady za obohatenie spočívajúce vo výkonoch.) Žalobca totiž za obdobie 14 rokov spolužitia so žalovanou neprispieval na úhrady spojené s užívaním bytu (inkaso - plyn, elektrina, voda a TUV, teplo) a neprispieval ani na mesačné platby do fondu údržby a opráv bytového domu, ďalej mal bezplatne navarené, upratané, opraté a ožehlené oblečenie a pod., na čo však žalobca zámerne pozabudol. Všetky uvedené úkony poskytnuté žalobcovi zahrnujú žalovaná do kompenzačnej námietky voči žalobe (do výšky celej žalovanej sumy s príslušenstvom.) Žalovaná ďalej namietala zjavne premrštené ceny za rekonštrukciu bytu, ktoré sú uvedené v žalobe. Splátky úveru, aj mesačné platby za byt uhradila ona a so žalobcom sa dohodli, že bude prispievať do spoločnej domácnosti aspoň do výšky mesačnej splátky úveru, čo žalobca presne v tejto výške aj plnil. V tomto zmysle preto žalovaná považuje všetky žalobcom vyčíslené „investície“ za jeho príspevok do spoločnej domácnosti. Žalovaná poprela, že by uzatvorila so žalobcom dohodu o splácaní úveru v mesačných splátkach. Ani žalobca nekonkretizoval kedy a za akých podmienok mala byť táto dohoda uzatvorená. V čase realizácie rekonštrukcie strany sporu ani len neuvažovali o ukončení spolužitia, naopak plánovali spoločnú budúcnosť a žiadne dohody pre prípad skončenia vzťahu a prípadnom odpredaní bytu preto neexistovali. Čo sa týka žalobcom uvádzaného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 17. 2. 2016, sp.zn.: I. ÚS 548/2015, žalovaná poukázala na odlišné stanovisko sudcu Petra Brňáka vo veci sp.zn.: I. ÚS 548/2015, ktorý v tomto vyjadrení aj odcitovala. Žalovaná poukazujúc na toto odlišné argumentovala, že ústavný súd sa zaoberal odlišnou situáciou, kedy právny dôvod plnenia dodatočne odpadol a určil, že od tohto času sa odvíjajú lehoty na vrátenie plnenia - majetkového prospechu z bezdôvodného obohatenia (teda nie od času jeho poskytnutia.) Avšak ako už žalovaná uviedla, k žiadnemu dodatočnému odpadnutiu právneho dôvodu na plnenie zo strany žalobcu nedošlo.

3. V replike doručenej na tunajší súd 8. 5. 2019 žalobca odmietol námietku premlčania žalovanej, nakoľko nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia podľa ustálenej judikatúry vznikol potom, čo žalobca so žalovanou ukončili spoločné spolužitie a žalovaná predmetný byt predala (a v tomto smere znovu poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn.: I. ÚS 548/2015 zo 17. 12. 2016.) Obrana žalovanej, že išlo o prostriedky investované do spoločnej domácnosti neobstojí, lebo spoločná domácnosť a investície do nehnuteľnosti bytu jedného z členov spoločnej domácnosti, sú dve rozdielne veci. Pod vedením spoločnej domácnosti sa rozumie úhrada bežných potrieb, nie však investovanie do nehnuteľnosti jedného z členov spoločnej domácnosti. Nie je pravdou, že poskytnuté úvery boli spotrebované. Z dokladov, ktoré predložil súdu, je zrejmé, že tieto boli použité na rekonštrukciu bytu žalovanej. Skutočnosť, že žalobca vedel, že prostriedky budú použité ako investícia do nehnuteľnosti žalovanej, nič nemení na práve na vrátenie tejto investície potom, čo žalobca so žalovanou prestali žiť v spoločnej domácnosti. Obrana žalovanej spočívajúca v tom, že žalobca žil u nej bezplatne neobstojí, keďže obidvaja viedli preukázateľne spoločnú domácnosť a žalobca prispieval na chod domácnosti inými formami, nehľadiac už na to, že takto uplatnený nárok žalovaného na jednotlivé platby spojené s užívaním bytu sú premlčané. Čo sa týka kompenzačnej námietky žalovanej (ohľadom prospechu vo forme spoločného bývania v byte), táto neobstojí práve z dôvodu, že so žalobcom viedli spoločnú domácnosť. Pokiaľ ide o námietku hodnoty rekonštrukčných prác, žalovaná uvádza len svoje domnienky, nie však dôkazy. Tvrdenie, že žalobca prispieval výlučne vo výške mesačnej splátky úveru je zavádzajúce, pretože je zrejmé, že všetky ostatné nákupy potrebné na bežnú prevádzku (vrátane nákupu potravín) boli realizované žalobcom. Poukaz na odlišný názor vo vzťahu k nálezu Ústavného súdu SR sp.zn.: I. ÚS 548/2015 považoval žalobca za účelovú obranu, keďže ide o posledný nález v obdobnej veci a tento je preto pre ostatné súdy záväzný a nemá zmysel s ním polemizovať.

4. V duplike doručenej na tunajší súd 29. 5. 2019 žalovaná uviedla, že sa pridrižiava predchádzajúceho vyjadrenia k žalobe a doplnila, že hoci žalobca doposiaľ neuviedol z akého dôvodu sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, podľa jej názoru prichádzajú do úvahy len dva možné dôvody, a to získanie majetkového prospechu plnením bez právneho dôvodu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, a v tomto smere odkázala na svoje predchádzajúce vyjadrenie k žalobe. Rekonštrukcia sa nesporne hradila zo spoločného spotrebného úveru z banky vo výške 13.300 eur, ktorý bol zabezpečený nehnuteľnosťou žalovanej. Pokiaľ žalobca tvrdí, že okrem týchto finančných prostriedkov sa použili aj ďalšie prostriedky získané z iného úveru, ktorý si sám vzal žalobca, považuje žalovaná tieto tvrdenia žalobcu za účelové v snahe získať väčšiu sumu. Celková suma rekonštrukcie nedosiahla 25.300 eur (ako tvrdí žalobca.) Táto cena je prehnaná a nezodpovedá realite najmä s poukazom na to, že (ako

aj sám žalobca tvrdí), túto rekonštrukciu zabezpečovali jeho kamaráti a známi. To, že reálna cena rekonštrukcie bola nižšia, potvrdzujú aj výpisy z účtu predložené žalobcom. Žalobca dostal finančné prostriedky pochádzajúce zo spotrebného úveru vo výške 13.300 eur, avšak na rekonštrukciu použil preukázateľne 8.227 eur, je teda otázne, čo urobil so zvyškom finančných prostriedkov z úveru. Ak žalobca tvrdí, že rekonštrukciou sa hodnota bytu zvýšila z 39.000 eur na 73.000 eur (čo je kúpna cena, ktorá bola dohodnutá pri predaji), s týmto žalovaná nesúhlasí. Ak aj bola pred rekonštrukciou cena bytu 39.000 eur, k jej zvýšeniu neprispela len rekonštrukcia, ale aj to, že ceny nehnuteľností v Liptovskom Mikuláši, ale aj na celom Slovensku každoročne rastú, a taktiež po rekonštrukcii bytového domu (ku ktorej došlo v roku 2015 alebo 2016) došlo nepochybne k zvýšeniu hodnoty predmetného bytu na sumu, ktorá bola nakoniec dohodnutá pri jeho predaji. Rozdiel medzi hodnotou bytu v roku 2010 a kúpnu cenou v roku 2018 nie je spôsobený len vplyvom rekonštrukcie. Ak chce žalobca niečo také tvrdiť, nech predloží znalecký posudok, ktorý presne stanoví výšku zhodnotenia nehnuteľnosti rekonštrukciou poskytnutou z jeho finančných prostriedkov. Dohoda, v zmysle ktorej by mala žalovaná splácať úver v mesačných splátkach žalobcovi nikdy nevznikla, teda nie je pravda, že by sa žalovaná zaviazala uhrádzať sumu úveru a jeho splátok žalobcovi v mesačných splátkach, ani že by sa mu zaviazala uhradiť ďalších 12.000 eur v prípade, že by ich spolužitie skončilo z akýchkoľvek dôvodov. Takáto dohoda by hraničila s rozporom s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, keďže by z nej vyplývalo, že by žalovaná musela zotrvať v spolužití so žalobcom pod hrozbou záväzku zaplatiť mu 12.000 eur, ak by ich vzťah skončil pre akýkoľvek dôvod. Žalobca je motivovaný získaním majetkového prospechu na úkor žalovanej a snahou pomstiť sa jej po skončení vzťahu. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu, že hradil aj náklady domácnosti nezaopatrených detí žalovanej, jej zdravotnú starostlivosť a dovolenky, s týmto žalovaná takisto nesúhlasí. Pokiaľ ide o výdavky spojené s bytom (ako inkaso za energie, miestna daň za byt, poplatok za odvoz odpadu alebo fond opráv a údržby), tieto hradila žalovaná. Nákupy do domácnosti robili podľa potreby žalobca aj žalovaná. Pokiaľ ide o dovolenky, týchto nebolo veľa a hradili ich rovnako obe strany. Náklady na štúdium detí nehradil žalobca, ale tieto si hradil sám syn Richard (pracoval popri škole a tiež v období prázdnin.) Príspevkom k spoločnej domácnosti zo strany žalobcu bolo hradenie spoločného spotrebného úveru, ktorý si strany vzali na rekonštrukciu bytu a jeho občasné nákupy pre domácnosť. Na túto domácnosť však prispievala aj žalovaná. Navyše žili spoločne v byte patriacom žalovanej. Žalobca žil v tomto byte nepretržite od augusta 2004 do januára 2018. Pri vysťahovaní si so sebou vzal takmer všetko hnutelné zariadenie bytu ako aj iné hnutelné veci. Nie je spravodlivé žiadať, aby žalovaná vyplatila žalobcu za to, že hradil úver na rekonštrukciu bytu, ktorý mu síce nepatrí, avšak býval v ňom po dobu 14 rokov bezplatne. Najmä ak jediným príspevkom popri občasnom nakúpení do domácnosti, bolo hradenie úveru na spomínanú rekonštrukciu. Všetky ostatné platby hradila žalovaná. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu žalovaná navrhla žalobu zamietnuť.

5. Na predbežnom prejednaní sporu 1. 7. 2019 žalobca uviedol, že plánoval so žalovanou spoločný život, byt bol v pôvodnom stave a jeho vlastníčkou bola žalovaná. V snahe vylepšiť podmienky pre spoločný život sa rozhodli pre jeho rekonštrukciu. Žalobca si bol pritom vedomý, že vlastníkom bytu je žalovaná. Keďže finančné prostriedky stranám sporu nepostačovali na celú rekonštrukciu, dohodli sa, že si zoberú úver vo výške 13.300 eur, pričom žalovaná bude vystupovať ako dlžník a žalobca ako spoludlžník. Strany sa následne dohodli, že žalobca bude posilať 152 eur na účet žalovanej, z ktorého boli financované splátky úveru. Tiež sa dohodli, že ak vzťah vydrží a zostanú spolu, tak žalovaná mu vykompenzuje len sumu 13.000 eur za úver s tým, že 12.000 eur, ktoré dal žalobca ako vklad do bytu mu nebude nahradený zo strany žalobkyne. Žalobca nepovažoval za dôležité uzatvárať v tomto smere písomnú dohodu ani neuvažoval o svojom zápise na list vlastníctva ako spoluvlastník. Pre prípad, že by došlo k rozchodu, žalovaná sa zaviazala vrátiť mu 25.000 eur, a keďže na to peniaze nemala, dohodli sa, že by to financovala z prostriedkov z predaja bytu, k čomu nakoniec aj došlo, teda byt bol predaný, avšak finančné prostriedky mu vrátené neboli. Žiadna písomná dohoda medzi stranami sporu v tomto zmysle však neexistuje. Žalovaná mu sľúbila vrátiť peniaze v hotovosti, nie cez účet. Vzhľadom na to, že sa poznali a žili spolu takmer 20 rokov, nepovažoval za potrebné v tomto smere uzatvárať nejaké písomné dohody. Žalobca odišiel zo spoločného bytu v januári 2018, nakoľko dostal od žalovanej ultimátum, že má do konca mesiaca opustiť byt. Žalovaná mu tiež zrušila trvalý pobyt v tomto byte a v marci 2018 sa byt predal, pričom dohoda bola taká, že byt sa predáva bez zariadenia, ktoré žalobca zobral z bytu, keďže predtým ho zakúpil. Žalovaná na tomto predbežnom prejednaní sporu uviedla, že strany sporu si za účelom rekonštrukcie bytu zobrali úver vo výške 13.300 eur, vo vzťahu ku ktorému boli vedení ako spoludlžníci. Chceli skvalitniť svoje spolužitie a životné podmienky, preto sa rozhodli pre túto rekonštrukciu. Žalobca v tom čase vyhlásil, že je ochotný prispieť určitou sumou, a že zvyšok sa nejako vyrieši. Žalovaná nevedela uviesť, koľko to bolo presne peňazí. Nebola však uzatvorená žiadna

dohoda o tom, či sa bude niečo vyplácať v prípade ich rozchodu, pretože ani jeden z nich o tom vtedy neuvažoval. Čo sa týka finančných prostriedkov z úveru, celá suma bola prevedená na účet žalobcu, teda on disponoval hotovosťou, práve preto, že celé rekonštrukčné práce riadil on. Nesúhlasila s tým, že by jej deti živil žalobca. Pokiaľ ide o financovanie ich školy, boli si schopné zarobiť aj samé, brigádou cez leto. Stretnutí s realitným maklérom ohľadne predaja bytu sa zúčastňoval aj žalobca.

6. Na pojednávaní 18. 9. 2019 (po predbežnom právnom posúdení veci zo strany súdu) strany sporu zhodne navrhli odročiť pojednávanie za účelom ich mimosúdnych rokovaní.

7. Na pojednávaní 11. 11. 2019 žalovaná uviedla, že bola ochotná poskytnúť žalobcovi 5.000 eur, pričom 2.500 eur by bolo v hotovosti a 2.500 eur v splátkach, s tým však žalovaný nesúhlasil. Žalobca na tomto pojednávaní pojednávaní vyhlásil, že byt sa predával bez zariadenia, nakoľko mu žalovaná (po ukončení ich spolužitia) povedala, že si môže zobrať z bytu čo chce. Zobral si teda hnutelné veci, ktoré zakúpil do domácnosti. Išlo o veci, ktoré boli zakúpené po rekonštrukcii, avšak žalobca ich nezahrnul do nároku, ktorý je predmetom tohto konania. Pokiaľ ide o úver vo výške 13.300 eur, dohoda medzi stranami bola taká, že tých 12.000 eur, ktoré on z vlastných prostriedkov použil na rekonštrukciu, bude jeho vklad do domácnosti. Nikdy by nepožadoval od žalovanej vrátenie tejto časti peňažných prostriedkov, keby ich spolužitie pokračovalo. Ale keďže sa rozišli, požadoval od žalovanej len istinu vo výške 13.300 eur (bez úroku a poplatkov.) Medzi stranami sporu bolo dohodnuté, že v prípade rozchodu z akéhokoľvek dôvodu, mu žalovaná tieto prostriedky vráti. Byt sa predával iba so zabudovanými vecami, ktoré sa nedali oddeliť (kuchynská linka a pod.), čiže veci, ktoré sa nedali bez ich znehodnotenia z bytu vylúčiť. Žalobca poukázal tiež na to, že zariadil celú detskú izbu a tento nábytok nezobral, ostal žalovanej. Peňažné nároky, ktoré vynaložil na zakúpenie týchto vecí, nie sú predmetom jeho žaloby.

8. S účinnosťou od 2. 12. 2019 došlo (z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne na materskú dovolenku) na základe zmeny rozvrhu práce tunajšieho súdu k zmene v osobe zákonného sudcu.

9. Na pojednávaní 26. 8. 2020 žalobca v záverečnej reči uviedol, že žaloba je dôvodná, otázka je len do akej miery došlo k zvýšeniu ceny v dôsledku rekonštrukcie. Práve z dôvodu komplikácie výpočtu tejto sumy si žalobca uplatnil nárok iba vo výške ako bol uplatnený, t.j. vo výške zhruba 50 % tohto zhodnotenia. Je nesporné, že k zhodnoteniu bytu a k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej došlo. Žalobca nemohol navrhnúť znalecké dokazovanie v tomto smere, pretože jeho realizácia by mohla byť problematická vzhľadom na to, že byt už vlastní tretia osoba, ktorá na tieto znalecké úkony nemusí dať súhlas. Navrhol preto, aby súd zväzil možnosť dotazu na realitné kancelárie, resp. využitím štatistických údajov týkajúcich sa rastu ceny nehnuteľností v období rokov 2010 až 2018 a na základe týchto dôkazov určil mieru zhodnotenia bytu v dôsledku rekonštrukcie. Žalovaná na tomto pojednávaní v záverečnej reči uviedla, že zvýšenie hodnoty nehnuteľnosti nepochybne nastalo v dôsledku rekonštrukcie v roku 2012. Z tohto dátumu, by sa malo vychádzať pri určení zhodnotenia nehnuteľností, a nie z predajnej ceny bytu v roku 2018. Žalobca neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu ku relevantným skutočnostiam uvedeným v predmetnom ústavnom náleze, pričom platí zásada koncentrácie a preto žalovaná navrhla, aby súd žalobu zamietol.

10. Súd v tejto veci nevykonával žiadne dokazovanie, nakoľko mal za nesporné (pre účinné nepopretie protistranou podľa § 151 CSP, ako aj pre zhodnosť tvrdení strán sporu podľa § 186 ods. 2 CSP) všetky (pre právne posúdenie tejto veci relevantné) skutkové tvrdenia strán sporu. Dokazovanie nesporných skutkových tvrdení by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti zakotvenou v čl. 17 Základných princípov CSP. Uvedené nesporné skutkové tvrdenia si teda súd osvojil ako zistený skutkový stav.

11. Za nesporné považoval súd (konkrétne) skutkové tvrdenia, že žalobca ako druh žalovanej, s ktorou žil v spoločnej domácnosti od roku 2004 do januára 2018, vynaložil s vedomím žalovanej na rekonštrukciu bytu žalovanej určité (nebolo nutné ich kvantifikovať vzhľadom na nasledujúce právne posúdenie) peňažné prostriedky, čím došlo v určitom rozsahu k zhodnoteniu toho bytu. K ukončeniu rekonštrukčných prác došlo v roku 2012 a hodnota bytu v roku 2010 (pred rekonštrukciou) bola 39.000 eur. Koncom roka 2017 strany sporu ukončili svoje spolužitie a v januári 2018 žalobca opustil spoločnú domácnosť. Následne 8. 3. 2018 žalovaná predala tento byt za 75.000 eur. V rokoch 2015 až 2016 sa uskutočnila rekonštrukcia bytového domu, v ktorom sa predmetný byt nachádza. Je všeobecne známou skutočnosťou (a ani žalovaná toto skutkové tvrdenie žalobcu účinne nepoprela), že ceny nehnuteľností

(aj v Liptovskom Mikuláši) v posledných rokoch rastú. Žalobcom poskytnuté prostriedky na rekonštrukciu bytu žalovaná doteraz žalobcovi nevrátila.

12. V tejto súvislosti považuje súd za potrebné vysvetliť, že (ako už bolo uvedené) aj zo skutkových tvrdení žalovanej vyplýva, že žalobca investoval (s jej vedomím) určité finančné prostriedky do rekonštrukcie jej bytu, čím možno mať toto skutkové tvrdenie oboch strán sporu (od tohto momentu) za zhodné podľa § 186 ods. 2, prvej vety CSP (a tým za nesporné, bez potreby jeho dokazovania.) Z neskorších skutkových tvrdení žalovanej však už vyplýva, že takto žalobcom poskytnuté finančné prostriedky mali byť len akýmsi príspevkom žalobcu na chod ich spoločnej domácnosti (vo všeobecnosti), teda vlastne, že neboli žalobcovou investíciou do rekonštrukcie bytu. Na tento obrat v skutkových tvrdeniach žalovanej však podľa § 186 ods. 2, druhej vety CSP súd už nemohol prihliadať, pretože potom ako raz žalovaná vyhlásila, že žalobca investoval (s jej vedomím) určité finančné prostriedky do rekonštrukcie jej bytu (v zhode s predchádzajúcim skutkovým tvrdením žalobcu zo žaloby), nebolo už možné prihliadať na zmeny v tvrdeniach (žalovanej) o tejto rozhodujúcej skutočnosti, keďže strany sporu sa už na ňom raz jednoznačne dohodli (zhodli.)

13. Pokiaľ ide o návrh na doplnenie dokazovania (dotazom na realitné kancelárie a zisťovanie štatistických údajov) vznesený žalobcom v rámci jeho záverečnej reči na pojednávaní 26. 8. 2020, súd zamietol tento návrh z dôvodu, že uplatnil sudcovskú koncentráciu podľa § 153 CSP v spojení s § 167 CSP. V danom prípade totiž išlo o návrh na vykonanie dôkazu, ktorý bol prvýkrát prednesený až v záverečnej na v poradí 4. zasadnutí tunajšieho súdu (predchádzalo mu predbežné prejednanie veci a dva pojednávania), a navyše na takéto dokazovanie (najmä pokiaľ ide o dotazovanie realitných kancelárií) by súd musel znova odročiť pojednávanie, hoci išlo o prostriedky procesného útoku, ktoré mohol žalobca zjavne uplatniť už skôr, ak by konal vo veci starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Nešlo tu pritom o právne zložitý spor a keďže strany sporu boli od počiatku zastúpené advokátmi, nie je možné sa dovolávať ani subjektívnych kritérií, napr. schopnosti účastníka rozpoznať potrebu tvrdiť určité skutočnosti. Ťažko si predstaviť dôvodnejší prípad uplatnenia sudcovskej koncentrácie. V tejto súvislosti (len na okraj) súd poznamenáva, že ak by aj žalobcov návrh na doplnenie dokazovania nevedol k potrebe odročenia pojednávania, bolo by zo strany súdu obligatórne uplatniť sudcovskú koncentráciu vo vzťahu k takto oneskorene (na 4. zasadnutí súdu) uplatnenému prostriedku procesnej obrany, ktorý zjavne mohol byť žalobcom uplatnený aj skôr. Súd v tomto smere poukazuje aj na názor právnej vedy uvedený v komentári k článku 10 Základných princípov CSP, C.H.BECK, 2016, autori : Števček a kolektív, strana 55 až 56.) V civilnom procese sa od 1. 7. 2016 uplatňuje zásada formálnej pravdy, teda súd rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného na základe včas realizovaných prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, a nie na základe skutočného stavu (objektívnej, materiálnej pravdy) ako v minulosti. Účelom je hospodárnosť a rýchlosť konania, ako aj snaha viesť strany sporu k zvýšeniu zodpovednosti za svoje konanie (v zmysle zásady právo patrí bdelym.) Nejde tu ani o rozpor s princípmi spravodlivosti, pretože ide (aj podľa zákonodarcu) o spravodlivú procesnú sankciu za nie včasné a starostlivé konanie strany sporu.

14. Pri právnom posúdení zisteného skutkového stavu, súd aplikoval nasledovné hmotnoprávne ustanovenia.

15. Podľa § 451 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. - Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

16. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

17. Podľa § 456 prvej vety OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

18. Podľa § 458 ods. 1 OZ musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

19. V prípade majetkových hodnôt vynaložených na cudziu nehnuteľnosť, za účelom spoluužívania tejto nehnuteľnosti, ktoré sa neskôr prípadne skončilo predajom tretej osobe, ide o pohľadávku z

bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 OZ (plnenie z právneho dôvodu, ktorý ukončením spolužitia odpadol), ktorej výška sa neodvíja od hodnoty vynaložených prostriedkov na túto nehnuteľnosť (preto súd výšku žalobcom vynaložených prostriedkov na rekonštrukciu bytu nepovažoval za potrebné zisťovať), ale odvíja sa od rozdielu medzi hodnotou nehnuteľnosti pred investíciou (rekonštrukciou bytu) a po nej, pretože podľa § 458 ods. 1 OZ musí byť vydané všetko, čo bolo neoprávnené získané. Obohatený je totiž povinný vydať len ten majetkový prospech, ktorého sa mu obohatením dostalo a nie nahraďiť majetkovú stratu tomu, na koho úkor bolo obohatenie získané (viď aj nález Ústavného súdu SR sp.zn.: I. ÚS 548/2015 zo 17. 2. 2016 alebo Správu o zhodnotení stavu rozhodovania súdov Československej republiky vo veciach neoprávneného majetkového prospechu občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Československej republiky z 28. 3. 1975, sp.zn.: Cpj 34/74, publikovaná pod č. 26/1975 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk.)

20. Žalobca výslovne uviedol, že rozdiel medzi prerobeným a neprerobeným bytom predstavuje sumu bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo v dôsledku jeho investície do bytu žalovanej (potiaľ s ním možno súhlasiť.) Následne však uviedol, že keďže neprerobený byt mal pred rekonštrukciou hodnotu 39.000 eur a prerobený byt predala žalovaná v roku 2018 za 75.000 eur, tak podľa neho rozdiel medzi týmito cenami je spôsobený (výlučne) v dôsledku investície žalobcu do bytu, a preto bezdôvodné obohatenie predstavuje 36.000 eur (75.000 eur - 39.000 eur), z ktorej si však (vzhľadom na údajné predchádzajúce dohody so žalovanou) uplatňuje iba 25.000 eur. S takýmto záverom však nemožno súhlasiť, pretože (ako správne uviedla žalovaná) predajná cena bytu v roku 2018 nemôže byť použitá na výpočet zhodnotenia bytu v dôsledku investície žalobcu, keďže rekonštrukcia bytu prebehla v rokoch 2010 až 2012 a teda ukončená bola 6 rokov pred predajom bytu v marci 2018 (za cenu 75.000 eur.) Medzitým navyše (v rokoch 2015 až 2016) došlo k rekonštrukcii celého bytového domu, v ktorom sa predmetný byt nachádza, ktorá skutočnosť tiež prispela (v určitom rozsahu) k zvýšeniu ceny bytu pri jeho predaji v roku 2018. Ďalej je všeobecne známou skutočnosťou (a rovnako to tvrdil žalobca, pričom žalovaná tieto skutočnosti účinne nepoprela, čím sú nesporné) že ceny bytov na celom Slovensku (vrátane Liptovského Mikuláša) už dlhodobo rastú, a preto považovať predajnú cenu z roku 2018 za určujúcu z hľadiska posúdenia zhodnotenia vykonaného rekonštrukciou prebiehajúcou v roku 2010 až 2012, nie je možné.

21. Teda vzhľadom na to, že žalobca nepreukázal výšku ceny bytu bezprostredne po adaptácii (rekonštrukcii), nemohol súd dospieť k bezpečnému záveru o výške zhodnotenia (výlučne) v dôsledku tejto investície a vyhovieť žalobe. Vzhľadom na to, že ust. § 136 Občianskeho súdneho poriadku nenašlo zodpovedajúci ekvivalent v Civilnom sporovom poriadku, nemohol súd určiť výšku tohto zhodnotenia ani podľa svojej úvahy. Súd si síce uvedomuje sťaženosť zabezpečenia znaleckého posudku v prípade, keď už byt nepatrí žiadnej zo strán sporu, avšak existujú aj iné dôkazné prostriedky, ktorými sa táto výška zhodnotenia dala zistiť (hoci možno nie až s tak exaktnými závermi ako v prípade znalca, ktorý by mal neobmedzený prístup k bytu a potrebnej dokumentácii.) Avšak pri nemožnosti posudzovať výšku zhodnotenia podľa svojej vlastnej úvahy a pri absencii iných (včas predložených) dôkazov, súd dospel k záveru o neunesení dôkazného bremena zo strany žalobcu (súd nemôže v civilnom procese vykonávať dôkazy ex offa, aj bez návrhu), a preto žalobu podľa § 451 ods. 1 v spojení s § 451 ods. 2 OZ musel zamietnuť v celom rozsahu.

22. Nemožno súhlasiť s námietkou žalobcu, že z rozdielu ceny bytu v roku 2010 (vo výške 39.000 eur) a predajnej ceny bytu v roku 2018 (vo výške 75.000 eur), teda zo sumy 36.000 eur je nejaké možné odhadom (bez akéhokoľvek dokazovania ohľadne výšky zhodnotenia bytu v dôsledku rekonštrukcie) ustáliť (aspoň) žalobcom uplatnenú sumu 25.000 eur ako sumu tohto zhodnotenia (obzvlášť nie, ak súd už nemôžu posudzovať výšku plnenia podľa vlastnej úvahy.) Na to, aby súd zaviazal žalovanú na úhradu určitej sumy v prospech žalobcu musel mať exaktné dôkazy (resp. aspoň nesporné skutkové tvrdenia oboch strán sporu), o ktoré by takéto rozhodnutie mohol oprieť, inak by šlo o svojvoľné rozhodnutie.

23. Súd nesúhlasil ani s námietkou žalovanej, že žalobca mal výslovne uviesť právny dôvod, na základe ktorého si uplatňuje nárok na bezdôvodné obohatenie, teda z akého dôvodu v zmysle § 451 ods. 2 OZ si uplatňuje tento nárok, pretože nie je obligatórnou obsahovou náležitosťou žaloby uviesť právnu kvalifikáciu opisu rozhodujúcich skutočností. Právna kvalifikácia je výlučne vecou súdu (v zmysle zásady „súd pozná právo“.) Navyše, vzhľadom na poukaz žalobcu na nález Ústavného súdu SR, sp.zn.: I. ÚS 548/2015 zo 17. 2. 2016 (v závere žaloby) možno mať za to, že žalobca implicitne uviedol aj toto fakultatívne právne posúdenie, teda dôvod bezdôvodného obohatenia, o ktorý opiera svoju žalobu,

ktorým je ako vyplýva z obsahu tohto nálezu, plnenie z právneho dôvodu, ktorý ukončením spolužitia strán sporu odpadol.

24. Porovnajúc žalobou uplatnený nárok a výrok rozsudku, súd dospel k záveru, že plne úspešnou v tomto konaní bola žalovaná, a preto jej podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd súčasne podľa § 262 ods. 2 CSP vyslovil, že o konkrétnej výške tejto náhrady rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá príslušný súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne v dvoch vyhotoveniach, o ktorom odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Žiline.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.